

Geachte raad van de gemeente Olst Wijhe, betrokken bewoners en belanghebbenden,
Ik had niet verwacht ooit zelf te gaan inspreken. Waarom zit ik hier dan nu wel: ik heb me als eigenaar

van de Boxbergerweg verdiept in de Energievisie Olst-Wijhe en de wijze waarop in Nederland de planvorming rondom de energietransitie tot stand komt. Ik zal u niet vermoeien met de grote lijn van het Klimaatakkoord, de Wet Algemeen Bestuursrecht of Behoorlijk Bestuur.

Ik vraag u aandacht voor de grondigheid van het gevoerde proces. Dit op de onderdelen participatie en deskundigheid/transparantie.

Ik vraag ook uw aandacht voor uw rol: die van volksvertegenwoordiging, maar ook volgers van het juiste proces: zijn de juiste data/gegevens, informatie en kennis ingezet en gedeeld.

Ik zal u het antwoord alvast maar verklappen: deze Energievisie is geen objectief onafhankelijk onderzoek door een deskundig bureau naar duurzame energie in onze gemeente.

Het is (helaas) een vooropgezet plan om vijf gebieden aan te wijzen voor windenergie.

A. Doet de wethouder (en zijn bureau) wat u gevraagd heeft?

Ik neem aan dat u op de hoogte bent van de concrete vraag die u als gemeenten heeft gevraagd aan ingenieurs/-bureaus. Ik niet, dus die vraag ik bij deze via de Wet Openbaarheid Bestuur op. Zie A4-verzoek.

Ik neem ook aan dat u op de hoogte bent van het concrete aanbod (plan van aanpak) van Bosch & Van Rijn. Ik niet, dus wederom een WOB-verzoek. En ik neem aan dat u ook op de hoogte bent van de opdracht die u aan Bosch & Van Rijn hebt gegeven.

Ik niet, dus wederom een WOB-verzoek.

B. Waarom denk ik dat het onderzoek voor de Energievisie vooringenomen is:

Drie redenen:

Onvoldoende invulling van Participatie

Afwijken van gangbare/professionele onderzoeksaanpak (zie Windpark Blauw (AVIV), De Mol (Bosch & Van Rijn).

Doelredenering van vijf gebieden en lijninfrastructuur langs een NNN-gebied.

1. Onvoldoende invulling van Participatie

a. In alle communicatie en geschriften staat dat u waarde hecht aan participatie met uw inwoners ('grootschalige participatie' in concept-energievisie)!

Ik herken die ambitie niet vanuit de afgelopen jaren. Daarom een korte toelichting, want ik denk dat we over iets verschillends praten:

Ik wil dat beschouwen vanuit de regels van het spel dat 'participatie' heet. Participatie kent verschillende niveaus.

Ik beperk me tot de drie essentiële:

Informeren: ik laat u weten wat ik van plan ben. U kunt er van alles van vinden, uiteindelijk zijn er rechtsgronden op basis waarvan u uw gelijk kunt gaan halen.

Meedenken: ik vertel u mijn plannen en vraag u mee te denken. Wat kan er beter (ik + jij = wij).

Meebeslissen: ik heb plannen en ben benieuwd naar de uwe. Dan kunnen we samen het beste plan maken.

Toen participatie nog geen participatie heette, maar gewoon 'de politiek weet wat goed voor u is', toen maakte je plannen en informeerde je de burger. Punt uit. Of dat lokaal of grootschalig was, kon de slagroom op de taart zijn.

En dat is m.i. precies hoe de energievisie nu door de wethouder en zijn adviseur Bosch & van Rijn zijn opgesteld en aangepast. Dat is participatie 0.0 en oude wijn in nieuwe zakken!

b. Het meedenken van burgers uitte zich in 85 zienswijzen (en 5 overlegreacties).

En wat nu eigenlijk het ergste is: dat meedenken van al die goedwillende burgers is absoluut niet op waarde geschat en grotendeels genegeerd.

Eigenlijk zijn deze zienswijzen allemaal commentaren en verbeteringen op de rapportage van Bosch & Van Rijn en uw werkgroep! Lang leve de oplettende en kritische burger (en jammer dat uw werkgroep en het adviesbureau dat zelf niet gezien had). Wat schrijft B&VR in de aanvulling: Ook vanuit de zienswijzen en adviesreacties is een (klein) aantal punten naar voren gekomen die in deze aanvulling is verwerkt.

Wat een minachting eigenlijk: ik heb alle zienswijzen en uw beantwoording bekeken: 75% van de opmerkingen van de CommissieMER zijn ook door oplettende scherpe burgers gedaan. Dat is meedenken op het hoogste adviesniveau! Daar waar u veel geld voor betaald heeft, doen de bewoners in drie maanden.

Kan de Raad aangeven hoe zij het proces van de Energievisie hebben gevolgd en op welke wijze zij vinden dat de Participatie is ingevuld?

Herkent de Raad dat de bewoners onvoldoende zijn betrokken (het echte meedenken) bij deze Energievisie?

c. De CommissieMER geeft u iets mee: De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER nog enkele tekortkomingen.

De CommissieMER maakt opmerkingen over o.a. gebied E en de NNN-stratus van de directe omgeving:

Er ontbreekt nog belangrijke natuurinformatie. .... Daarnaast worden effecten van de (geringe) stikstofdepositie uitgesloten op basis van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Het plan kan - mede gezien de recente uitspraak van de Raad van State over het PAS - derhalve conflicteren met de Wet natuurbescherming. Een Passende beoordeling waarin de gevolgen nader worden onderzocht, is daarom nog nodig voor zowel locatie A als stikstofdepositie.

Enkele onderzochte windturbinelocaties kunnen gedeeltelijk in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen. De Commissie benadrukt dat het MER niet gebruikt mag worden voor het mogelijk maken van windturbines en/of zonneparken in NNN-gebieden, alsmede voor windturbines die overdraai hebben over NNN-gebieden. In het MER is namelijk niet aangetoond dat deze effecten toelaatbaar zouden zijn. Toelichting verderop: Ook voor de andere locaties worden significante gevolgen vooralsnog niet uitgesloten.

De Commissie acht het aannemelijk dat door middel van kleine aanpassingen alsnog significante effecten kunnen worden uitgesloten, bijvoorbeeld door andere posities van windturbines of het schrappen van een windturbine, die te dicht bij een Natura 2000-gebied staat.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In Overijssel en Gelderland geldt voor het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking. Dat betekent dat het NNN-beleid alleen van toepassing is op activiteiten die worden verricht in het natuurgebied. In NNN-gebieden in Gelderland en Overijssel mogen geen wind- en/of zonneparken ontwikkeld worden. Het MER geeft aan dat windturbines van gebieden B1 en E mogelijk gedeeltelijk in NNN liggen⁵. Ook mag er geen overdraai (rotorbladen boven het NNN-gebied) van windturbines zijn op deze gebieden. Dit laatste is nog niet onderzocht in het MER⁶. De Commissie benadrukt dat het MER niet gebruikt mag worden voor het mogelijk maken van windturbines en/of zonneparken in NNN-gebieden, alsmede voor windturbines die overdraai hebben boven NNN-gebieden.

De Commissie adviseert de nog ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de sectorale structuurvisie.

U heeft bovenstaande zwaarwegende kritiek in uw Aanvulling aangepast voor Gebied E (paragraaf 8.2.6) met één simpele lege regel (op bladzijde 21 van 24).

In de samenvattende beoordelingstabel windturbines heeft u op bladzijde 22 vergeten om voor de 120 meter turbines daar ook een – in te vullen.

Ik heb het idee dat u en uw adviseur niet snappen wat de opmerkingen van de CommissieMER m.b.t. het NNN inhouden.

Ik heb me er in verdiept!

Ik heb zelf even gekeken naar de voorwaarden van hoogspanningskabels, bebouwing en NNN-gebieden:

- tenminste de maximale afstand van (ashoogte + 1/2 rotordiameter =) 240 meter of ('werpafstand-
- nominaal toerental') circa 200 meter) tussen hoogspanningskabels en windturbine. Daarnaast
- altijd 50 meter afstand ivm magnetische zones.
- tenminste 80 meter (1/2 rotordiameter) buiten een NNN-gebied.
- tenminste de maximale afstand van (ashoogte + 1/2 rotordiameter =) 240 meter of ('werpafstand-
- nominaal toerental') circa 200 meter) tussen bebouwing en windturbine.

Dit resulteert in dit zelfgemaakte kaartje.

Conclusies:

De windturbines WM2-160 en WM3-120 liggen in/nabij het NNN-gebied. Dit is niet toegestaan!

De windturbines WM1-160 en WM2-120 zijn niet toegestaan ivm de te kleine afstand tot de Hoogspanningskabels van het 110kV-net. (In rapport PlanMER staat in tabel 39 voor de 120-turbine ook al dat aangegeven in de vorm van een '-', gek genoeg staat in Tabel 40 voor de 160-turbine geen '-').

Raad doe u werk en keer dit plan, en zeker de windplannen in Gebied E, af!

Waar de wethouder, en u dus bij goedkeuring ook, de mist ingaat, is het 'meebeslisgehalte' van deze commissie.

Zij zijn het hoogste advies-/toetsorgaan van de overheid als het gaat om een goede planvoorbereiding (MER).

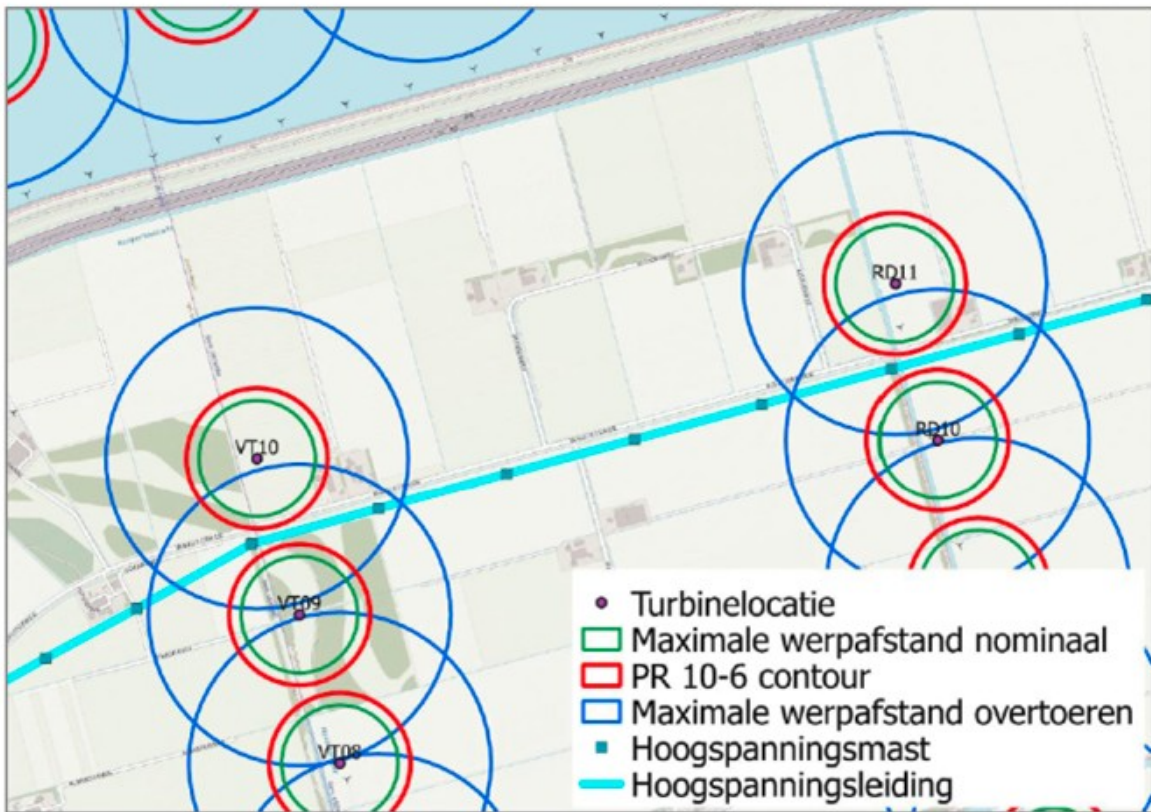
Dat wat zij vragen, dient u op te volgen, aangezien een negatief advies (of 'tekortkomingen') door de bestuursrechter als onvoldoende rechtsgronden voor het plan of de visie worden beschouwd.

1. Afwijken van gangbare/professionele onderzoeksanpak (zie Windpark Blauw (AVIV), De Mol (Bosch & Van Rijn)).

Alle rapportages over windenergie geven duidelijke kaarten met locaties van windmolens en zoneringen. Zie hiervoor enkele voorbeelden: ook van Bosch & Van Rijn zelf!

Figuur 5 Risicocontouren rond de windturbines (Alternatief 1)

Figuur 13. Hoogspanningsmasten en -leidingen binnen maximale werpafstand

Beste Raad, Wethouder, ik vraag u:

Waarom zijn deze duidelijke (professionele) kaarten met zonerings niet voor de vijf locaties in Olst-Wijhe gemaakt?

Waarom heeft B&VR de afstand van 215 meter (staat in PlanMER: waar is die op gebaseerd?) niet uitgezet in een tekening. Dan hadden ze gezien dat twee turbines te dicht op de hoogspanningskabels zouden staan. Bewust? Vergeten? Foutje?

U snapt dat ik weinig vertrouwensvol naar alle stukken heb gekeken. En dat zijn er erg veel, kan ik u zeggen. Ik vind dat de fouten in de rapportages, via de bevindingen van de CommisiseMER, de zienswijzen van de bewoners, mijn interpretatie van beschikbare en vergelijkbare projecten, maar tot één conclusie kan leiden:

Raad: draag de wethouder op de Aanvulling op de PlanMER te herzien, en wel zodanig dat alle tekortkomingen aantoonbaar worden verwerkt. Dan is plaatsing van turbines in Gebied E niet mogelijk binnen uw randvoorwaarden van tenminste 3 x 160 meter of 4 x 120 meter turbines. Dan blijkt dat Gebied E geen mogelijk optie voor industriële windturbines kan zijn!

1. Doelredenering van vijf gebieden en lijninfrastructuur langs een NNN-gebied.

a. En op dit punt ga ik logisch nadenken: deze planMER en zijn aanvulling volgen een doelredenering: we moeten vijf zoekgebieden hebben en we draaien oorzaak en gevolg om. Voor Gebied E geldt dat we de lijnstructuur van de Soestwetering volgen. Daar plaatsen we turbines naast en kijken of/hoe dat inpasbaar kan zijn.

Volgens mij werkt het omgekeerd: je kijkt eerst waar iets niet kan. Voor Gebied E is dat dus altijd buiten het NNN-gebied, buiten de hoogspanningskabels en ver van de woningen (kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten).

Dan kijk je of je binnen je randvoorwaarden windturbines kan plaatsen en weegt die ten opzichte de andere gebieden op basis van ecologie, landschap, etc.

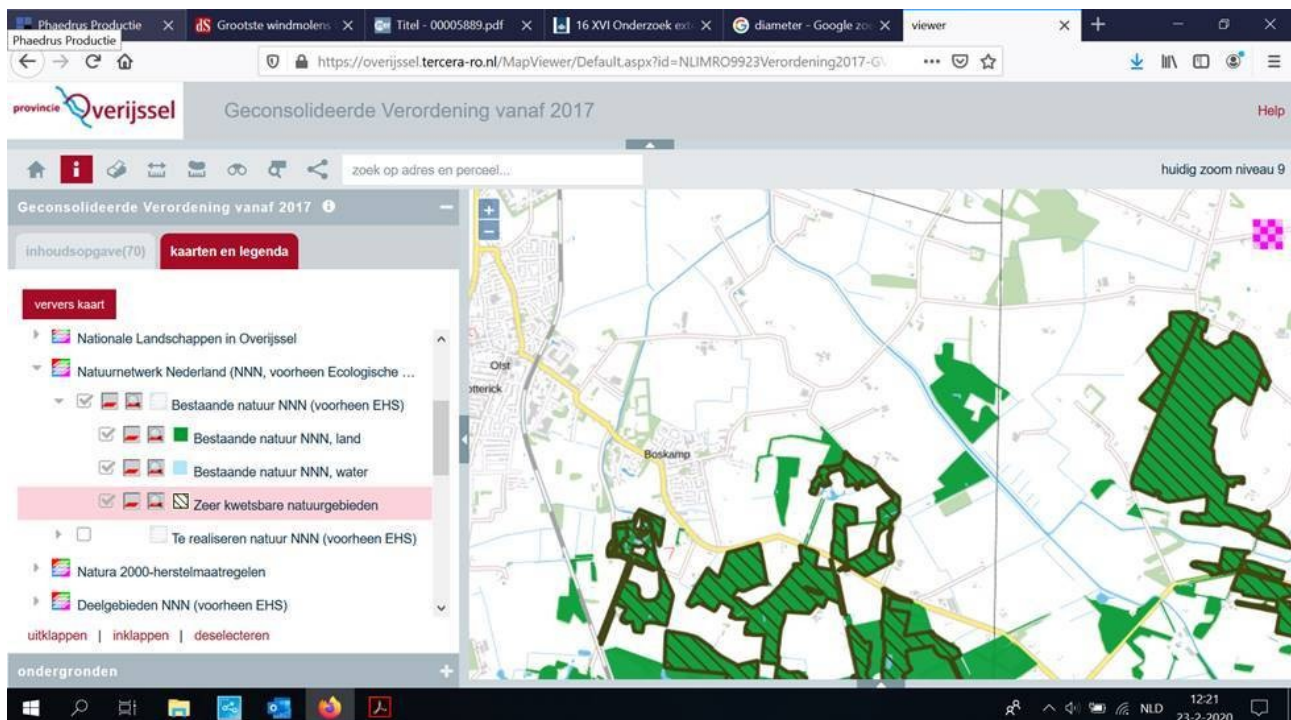
De gekozen redeneerlijn voor Gebied E is in het licht van wat wel en niet mag (i.c. NNN en hoogspanningskabels) onprofessioneel. En riekt naar vooringenomenheid om een extra zoekgebied te kunnen presenteren.

Wat u daarmee helaas zou kunnen voorspiegelen aan commerciële bedrijven, is dat zij menen daar een Project te kunnen identificeren. Dat is zinloos, aangezien die locatie niet mogelijk is op basis van voorgaande argumenten.

Extra

Ik heb me verder verdiept in de NNN-randvoorwaarde. De provincie is bevoegd gezag en hecht grote waarde aan deze natuurwaarden. Iets wat we als bewoners van Olst-Wijhe ook doen!

Ik heb een detailkaart geprint van de Overijssel-website:

Een PlanMER is niet het instrument om bestemming of bedoeling van NNN te wijzigen. Wethouder lijkt dat nu wel te willen 'doen'.

Beste Raad: kunt u de Wethouder vragen waarom hij Gebied E, willens en wetens de randvoorwaarden rondom NNN, hoogspanning en bebouwing, toch meeneemt in zijn visie.

Tenslotte:

Gelukkig hebben we knappe koppen als de CommissieMER en vele zienswijzen, die onvolkomenheden, fouten en bestuurlijk, niet mogelijke sluiproutes, hadden gezien. Mijn vertrouwen in de adviseur en de werkgroep (uw vertegenwoordiging) is gering. Het is nu aan u!

Met een grote kanttekening:

Uw Raadsfracties hebben een akkoord op hoofdlijnen gesloten. Daarmee meent u invulling te geven bestuurlijke vernieuwing.

Het akkoord geeft inzicht in verschillende thema's, waarover zij het eens zijn en waarmee de raad aan de slag is gegaan.

U bent daar trots op en ik kritisch.

Ik wil u vragen om deze invulling van bestuurlijke vernieuwing te koppelen aan een gezonde dosis kritische scherpte.

Het volgen van het proces (een veelgehoorde standaard-zin in uw omgeving) ontslaat u niet van de verplichting om u te verdiepen in de materie en de wethouder kritisch te volgen!

Met mijn inbreng heb ik aangetoond dat de wethouder, de werkgroep en zijn adviseur veel steken heeft laten vallen. Eigenlijk teveel.

Haal de windenergie uit uw visie en zeker Gebied E. Windturbines op die plak zijn in strijd met de bevindingen van de CommissieMER, de randvoorwaarden van TenneT als beheerder van de hoogspanningskabels, de Provincie Overijssel als bevoegd gezag voor de NNN-gebieden en bewoners die te dicht op uw geplande turbines wonen.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u veel (kritische) wijsheid toe,

Richard Pater
secretaris VDLOW
www.vdlow.nl